

M-s. 207
2

294.

4

DE
RESVRRECTIONE CHRISTI
DEMONSTRATA
EX
GENERATIONE FILII
ACT. XIII, 32. 33.
PROGRAMMA
FESTO PASCHATOS
A. R. S. CIOICCLIV.
P. P.

HELMSTADII
LITERIS SCHNORRIANIS

RESURRECTIONE CHRISTI
GENEALOGIE EPII.
TESTIMONIOS
LITERARIA

ACADEMIAE IULIAE CAROLINAE

PRO-RECTOR

CVM SENATV ACADEMICO

S. P. D.

CIVIBVS ACADEMICIS.

esurrectionem Christi cum Paulus in Synagoga Antiochena prolixo et gravi sermone affereret, huius prædicationem e testimonio Davidis de generatione Filii demonstrare videtur, inquiens: Καὶ ἡμεῖς ἡμᾶς ἐναγγελίζομεθα τὴν πρὸς τέσ τοτέρας ἐπαγγελτας γενομένην, διτ ταῦτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήσσει τοῖς τένοις αὐτῶν ἡμῖν, οὐασίστας Ἰησὺν, ὃς καὶ ἐν τῷ φαλμῷ περιττω γέγεννηται, οὐός μὲν εἰ σὺ, ἐγὼ σύμεσον γεγέννηνται σε. Act. XIII, 32. 33. Quod hoc loco ad Psalmum *primum* provocetur, cum tamen verba citata in *secundo* extent, res est levioris momenti, et Criticorum disputationibus

a 2

satis

satis illustrata. (a) Longe maior difficultas in eo deprehenditur, quod verba: *Filius meus es tu, ego hodie te genui*, ad Christi resurrectionem applicari videamus. Solent enim, ut notum est, *de æterna Filii generatione ex essentia Patris* intelligi. Atque hac interpretatione supposita primum non apparet, vaticinium de Messia his verbis contineri, quod tamen Apostolus innuere videtur, adimpletas esse prædictiones antiquas, ex iisdem demonstraturus. Secundo, corporis crucifixi resuscitatio ab æterna illa Filii generatione adeo differt, ut, quicquid de hac dictum est, ad illam applicari nullo modo possit. Quare cum hanc difficultatem sentirent interpres, non veram ac propriam Filii generationem hoc loco doceri, sed Redemptoris in cruce interfetti resurrectionem prædicti, multi existimarentur. Neque parum illorum causam iuvabat hæc observatio, quod, licet verba in se speclata aliud quid praefere ferre videantur, authentica tamen Scriptoris, quem DEI Spiritu agitatum esse novimus, explicatio præferenda sit.

Sed hi, qui Davidis verba vaticinium de resurrectione Christi esse volunt, rursus in plures sententias abundant. Sunt enim *primo*, qui illa *corporis mortui resurrectionem et egressionem e sepulchro* immediate significare putant. Horum opinio est, generari et nasci idem esse,
quod

(a) Observarunt enim, in aliis Codd. legi Ψαλμῷ omisso numero, in aliis Ψαλμῷ devīgō. Alii, quibus πεύρῳ retinere placuit, ostenderunt, Psalmum primum toti Psalmorum libro instar proemii olim præmissum fuisse, ideoque secundum ab Hebreis habitum *pro primo*. Multi quoque Iudeorum traditionem approbant, psalmum primum et secundum olim in unum confusos fuisse. De his omnibus Vid. *MILLIVS in Not. ad b. L.*

quod vitam recuperare, et e profunditate sepulchri redire; Terram enim et Patrem et Matrem appellari. Atque ita Scriptores non tantum profanos, (b) sed etiam Sacros loqui; Iobum mortem suam vocare redditum ad uterum matris; Iob. I, 21. Quin ista *νατόρεα μέλη τῆς γῆς*, quorum David Ps. CXXXIX, 15. mentionem facit, nihil aliud esse, quam maternum uterum. Quando itaque DEus inquit, *ego hodie te genui*, concludunt, id esse, *ego hodie te e morte et sepulchro eduxi*. Et hanc esse, dicunt, mentem Apostoli, ad haec verba provocantis, dum resurrectionem Christi a Prophetis praedictam esse contendit. (c)

At enim vero explicatio ista nemini magis placere potest, quam SOCINIANIS, licet celeberrimum Auctorem, cuius sententiam recitavimus, horum Divinitatis Christi hostium causam agere haud voluisse, certi simus. Ut enim qualibet æternæ Christi Divinitatis argumenta infringere conantur, ita et in eo refutando maximopere desudant SOCINIANI, quod à propria generatione Filii ex essentia Patris ducitur. Tantum abest, inquiunt, ut Christus propter generationem istam Dei Filius appelletur, ut potius honorificæ huius compellationis aliae reddantur causæ in ipsa Scriptura. Atque huc in primis pertinere putant resuscitationem eius ex mortuis. *Tertia*

a 3

tia

(b) Ita arbitrium orbis terrarum, qui omnium Patens esset, portendi, teste SVETONIO, credebatur, cum IVLIVS CAESAR se matrem inferre sonniaret. Et contra TIBERIVM defunctum terra Mater à populo invocabatur. Itemque terram *διμορφίαν* antiquitus appellatam esse, testis est PHILO.

(c) Hæc est sententia RICHARDI KIDDERI in Dem. Iesum esse Messiam Part. I. Cap. VIII. §. 18.

VI

tia causa, inquit CRELIVS, ob quam Christus Dei Filius dicitur, est ipsius à mortuis resuscitatio, resuscitatio, inquam, ad immortalem vitam. Ob hanc enim primogenitus ex mortuis à Paulo appellatur Col. I. 18. Apoc. I. 5. cuiusnam vero primogenitus, nisi Dei? Quamquam resuscitationis vox tam late potest extendi, ut etiam quartam ac præcipuam in se complectatur causam, ob quam Christus Dei Filius dicitur, nempe Christi exaltationem seu euangelionem ad imperium ac summum sacerdotium, ut infra clarius docebimus. Locus autem, qui ob resuscitationem huius suuntam, in qua nimirum etiam consequens exaltatio comprehendatur, Christum Dei Filium esse doceat, illustris extat. Act. XIII. 32. 33.

- - In hoc loco causa, cur Iesus Filius Dei sit, hæc affertur, quod is sit à mortuis resuscitatus. Hanc autem generationem ex Dei essentia, nihil cum supra illa Deitate, quæ Christo competit, commune habere, res ipsa satisfendit, etc. (d)

Quantum nos iudicare possumus, multum quidem laboriosæ eruditio[n]is, sed nihil solidi, nihil veri, interpretatione ista continetur. Nam si vel maxime constaret, Terram aut Patrem aut Matrem olim appellatam esse, num ex eo sequeretur, generari idem esse, quod resuscitari, et è sepulchro prodire? Ex hac causa id, quod ex terra ortum est, genitum quidem dici posset, minime vero, quod in ea aliquamdiu reconditum de-nuo restauratur. Et si hoc loquendi genus in usu unquam fuisset apud scriptores profanos, unde constaret, id etiam imitatos esse Prophetas et Apostolos? Provoca-

(d) Vid. IO. CRELIVS in Lib. I. de Vno Deo Patre Sect. II. Cap. XXXI. p. 55.

tur quidem 2. ad quædam scripturæ loca. Sed ista nihil prorsus probare videntur. Iobus ex. gr. Cap. I. 21. inquit, *se nudum venisse ex utero matris, et nudum etiam illuc rediturum esse.* Num vero uterus matris hoc loco terram significat? Illuc tamen, inquires, se reversurum esse, lobum testari, quod non uterum maternum, sed terram respicit. Esto ita. Sed unde scis, τό illuc οὗτος εἶδεν denotare locum, ex quo Iobus egressus erat? Nonne locum significare potest, ad quem abeunt omnes mortui. Hebræorum namque οὗτος non semper determinate relictum, sed quandoque etiam *abitum* et *discessum* connotat. Quare ex nostra sententia recte vertunt LXX. Ρυπός καὶ ἀπελένσομαι ἐκεῖ, et Lutherus: Nakend werde ich auch dahin fahren. Scilicet quemadmodum nudus, inquit Iobus, ingressus sum in terram viventium, sic etiam nudus discedam ex illa. Magis dissentientium causam iuvare videtur locus Ps. CXXXIX. 15. *Non latuit te os meum, quum factus sum in occulto; formatus sum in inferioribus terræ, ἐν τοῖς κατωτάτῳ τῆς γῆς,* ut LXX. reddiderunt. Haec enim *inferiora terræ* utique respiciunt uterum matris, in quo foetus formatur et perficitur. Sed iam non queritur, *num uterus maternus dici possit inferiora terræ*, verum potius, *num terra appelletur uterus, et hinc eduictio corporis vivificati ē terra intelligi possit per generationem?* Prius facile a nobis conceditur. Ut enim, quæ in visceribus telluris peraguntur, in loco humili et caliginoso sunt, ita et in loco humili et caliginoso efficit, quicquid omnipotens Dei manus in utero matris operatur. Atque hoc animo suo pie volvit Psaltes, inquiens, *factus sum in occulto, formatus sum in inferioribus terræ:* Q. d. cum manus tua me præpararet in utero matris meæ, idem edidisti miraculum, ac si me in loco caligine

VIII

ligine te^cto, et in ipsis terræ visceribus, tanta tamen sapientia et circumspe^ctione formasses, quæ non nisi circa res apertas et in sole positas adhiberi potest. Sed quis ex eo cogeret, terram ipsam appellari uterum, et egressum è terra esse generationem? Nimirum metaphoræ dictiones non semper involuunt reciprocam nominum translationem. Potest ex. g. conversio dici generatio, et resuscitatio à mortuis. Sed minus recte ageret, qui generationi aut resuscitationi nomen conuersionis imponeret. Accedit 3. generationem istam Ps. II. 7. significare haud posse resuscitationem Christi, licet concederetur, resuscitationem hominis in genere appellari posse generationem. Cur enim illa diceretur generatio? sine dubio, quia terra cum patre aut matre comparatur, et qui resuscitatur, è gremio terræ exit. Huic ergo metaphoræ si inhærere velimus, dicendum foret, resuscitatum generari à terra. Nemo enim generare potest, nisi Pater, et nemo parere, nisi Mater. Ecquis autem est ille, à quo Messias Ps. II. 7. genitus esse dicitur? Iehovah, Deus omnipotens, cuius est Filius, et qui Regem suum super Zion, montem sanctitatis suæ inunxit. Quodsi autem Messias à Deo gignitur, Deus, non terra, est Paren eius. Si terra non est Pater Messiae, cadit ratio ista unica, ob quam resuscitatio eius generatio dici posse creditur.

Ab hac igitur interpretatione, quam nullis innixam rationibus esse vidimus, discedunt alii, atque, ut nihilominus ostendant, praedictam his verbis esse Christi resurrectionem, supponunt, totum psalmum secundum immediate de Davide loqui. Surrexerant contra eum Reges et Principes terrae, multaque illi calamitates perferendae fuerunt. Sed non ulterius processit eius persecutio,
quam

quam ad exilium. In quod cum electus esset, restituebatur a Domino, et ad pristinam dignitatem rursus evehebatur. Id, putant, Davidem sibi velle his verbis: *Ego autem constitui Regem meum super Sion, montem sanctitatis meae, recitabo decretum, Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.* Constitutio ista Regis in monte Sion illis esse videtur restitutio Davidis post cladem Absolomi, quod ipsum etiam per generationem significari credunt. Tunc enim David, inquit, generabatur a Deo, cum ad populum suum rediret, et imperio potitus pro electo et dilecto Dei filio declararetur. Quemadmodum autem Rex iste Messiam multis modis adumbrabat, ita et hac in re illius typus fuisse creditur. Innumerae et ingentes erant persecutioes, quibus Messias undique ab hostibus suis petebatur. Decreverant eius interitum, nec doctrinae eius sapientia et virtute, nec vitae sanctimonia, nec miraculorum excellentia, nec ulla alia re movere se patiebantur, ut odium ac iram cohiberent. Tandem interficiebant eum in cruce, et nunc de eo aetum esse sibi persuadebant. Sed restituebatur a Deo gloriosa resuscitatione a mortuis. Effregit potentissima eius dextra portas mortis et inferni, et eduxit magnum pastorem ovium e sepulchro. Quod vero cum fieret, novam quodammodo vitam natus est, et sepulchrum ipsi erat instar uteri eum gigantis. Quando itaque David ad se dictum esse testatur: *Filius meus es tu, ego hodie te genui;* simul restitutionem Messiae interfecti eiusque resurrectionem tanquam in typo vaticinatur. (e)

b

Eo-

(e) Ita locum hunc interpretatur IOANNES PEARSONIVS in Expos. Symb. Apost. p. 447. seq.

Eodem fere modo de sensu loci Ps. II, 7. iudicavit
IOANNES CALVINVS, si hoc unum excepéris, quod
non de Davide, sed de Messia, Psalmo isto immediate a-
gi supponat. Nam quicquid de eo *effective* praedicatur
in Psalmo, id *declarative* intelligi oportere putat. Inquit
Deus: *Filius meus es tu, ego hodie te genui.* Ast hoc ita
interpretatur: *Filius meus es tu, teque a me genitum es-
se, suo tempore declarabo.* Et quoniam haec Messiae di-
vinitas et aeterna eius generatio nulla re illustrius mani-
festata est, quam resuscitatione eius a mortuis, conclu-
dit, his verbis vaticinium de resurrectione contineri, quo
Paulus, divino Spiritu edocēt, Christi resurrectionem,
eiusque necessitatem, probare voluerit. Sed audiamus
ipsa Auctoris verba! *Non prodiit (Christus) certe in mun-
dum sine testimonio, quo se Filiū Dei probaret. Conspi-
cua enim fuit eius gloria, qualis decebat unigenitū Dei,*
sicut habetur Io. I. et *passim* iactat se Deum habere testem
ac vindicem huius honoris. *Genuit ergo Deus Christum,*
quam ei certas notas insculpsit, unde vera et expressa eius
effigies et Filius agnosceretur. Neque tamen hoc obstat,
quo minus Christus sapientia sit, ab aeterno Patre ante
tempus genita, sed illa arcana est generatio, hunc autem
praedicat David manifestatum fuisse hominibus. Ita rela-
tio est, ut diximus, ad homines, non ad Deum: quia quod
absconditum in Dei corde erat, hominibus palam innotuit.
Et elegans est figura, quod non minus clare testata sancta
que fuit Christi divinitas, quam si ante hominum oculos
genitus a Deo foret. (f)

Sed

(f) Vid. 10. **CALVINVS** in Comment. in Act. Apost. ad Cap. XIII.
33 p. m. 135.

Sed cur, quaeſo, ambages iſtas tam anxie et labioſe quaefiverunt auctores? Cur locum ſole clario-rem in alienos feniſus non abſque temeritate detor-ferunt? Cur non viderunt, quod in aprico eſt, qui alias profundiora Scripturarum mysteria feliciter ſcrutati ſunt? Certe, ſi quid nos videre valemus, id factum eſt, ut hypotheſin tuerentur, quam non ſatis exploratam nimis confidenter ſemel amplexi erant. Cre-debatur nempe Apostolus *ad vaticinium de resurrectione Chriſti provocasse*, quando resurrectionem iſtam prolixe et efficaciter teſtatus inquit: *Quemadmodum et in Psalmo primo scriptum eſt: Filius meus es tu, hodie te genui.* Hac opinione ſuppoſita quaerebant interpretationem verborum, quae aeternam Filii divinitatem et generationem ex eſtentia Patris evidentissime teſtabantur, interpretationem, inquam, qua effici poſſet, ut haec verba reſurrecționis praedićionem eſſe viderentur. Quis enim horum interpretationum ingenii vires adeo exerciſiſſet, niſi credidiſſent, haec verba ex Psalmo citata, iuxta mentem Apostoli, eſſe vaticinium de reſurrecțione? At enim vero haec falla eſt ſuppoſitio. Provocat Apostolus ad verba Davidis, cum de vaticiniorum complemento, et de illorum obſignatione per reſurrecționem sermonem faceret. Sed non provocat ad ea, quaſi reſurrecționis eſſent praedićio. Id enim, ni fallor, his argumentis eviden‐tiffiſſime demonstraturi ſumus.

Postquam Apostolus v. 33. verba Davidis recitave-rat: *Filius meus es tu, ego hodie te genui; mox v. 34. ita pergit: Quod autem eum reſuſcitaverit a mortuis, nec paſſus fit, ut in corruptionem abeat, de eo ita dixit: Da-bo vobis sanctam Davidis fidelitatem.* Propterea et in alio

XII

inquit: Non permittes, ut sanctus tuus videat corruptionem. Qui hanc verborum connexionem attente et absque praeiudicio contemplatur, non poterit non videre, nunc demum demonstrationem resurrectionis in Vet. Test. praedictae inchoari. Inquit enim: *Quod autem resuscitaverit eum* etc. q. d. Quod autem Christus iuxta Prophetas resuscitari oportuerit, id ex Ies. LV, 3. et ex Ps. XVI, 10. intelligere potestis. Significat hoc ipso, se quidem resurrectionem Iesu crucifixi haetenus assertuisse, sed nondum demonstrasse, eam quoque praedictam esse a Prophetis; nunc ergo se hoc quoque negotium aggressurum esse, ut omnis dubitandi ratio illorum animis eximeretur; praedictam autem esse resurrectionem a Davide et Iesaiā. At vero v. 33. praecesserant verba: *Filius meus es tu*, etc. Praecesserant in confirmationem asserti, quod v. 32. legitur. Ergo alio fine excitata fuerunt a Paulo, et non ex hac ratione, ut Iudeis vaticinum de resurrectione Messiae in memoriam revocaretur.

Secundo expendamus ipsam thesin, quam probaturus ad divinum testimonium de aeterna Filii generatione provocavit Apostolus. Legitur illa v. 32. et his verbis continetur: *Annunciamus vobis promissionem Patribus factam, quam Deus nobis illorum filiis adimplevit, resuscitans Iesum.* Sive, quod eodem redit: *Poſtquam Deus Iesum ex mortuis resuscitavit, omnem illam promissionem, quam Patres de Meſſia acceperunt, noſtro tempore implevit.* Quod cum dixisset, mox subiungit: *Sicuti et in Psalmo primo scriptum eſt: Filius meus es tu, ego hodie te genui.* His itaque verbis probare non vult, praedictam esse Christi resurrectionem, sed tantum adimpletas esse,

esse, et adimpleri opportuisse quascunque promissiones de Messia. En igitur argumentationem paulinam! Si *Messias est ipse Dei Filius, a Patre ab aeterno genitus, ut in Psalmo secundo scriptum est, promissiones quoque omnes Patribus datas Deus suo tempore adimplevit, postquam Christus resuscitatus est a mortuis.* Sed quaenam convincendi vis inest huic ratiocinio? Quomodo ex eo, quod Christus sit a Patre genitus, sequitur, vaticinia de eo pronunciata adimpleri debuisse? Nonne Deus, qui mentiri nescit, et quævis alia promissa servat? Ita quidem est. Sed primum meminisse nos oportet, hoc loco in primis de vaticiniorum adimpletione sermonem esse, quibus *Christi exaltatio prædicta erat.* Nam v. 29. Apostolus dixerat, Iudæos perfecisse ea, quæ Prophetæ de illius exinanitione scripserant. Tunc v. 30. 31. testatur Christi resurrectionem, multis apparitionibus demonstratam. Quo factō v. 32. Iudæis declarat, se iam amplissimas illas promissiones de ipsius exaltatione annunciare. Atque has impletas esse, et impleri oportuisse ex eo probat, quod Christus sit Filius DEi. Itaque robur argumenti in eo situm est: Nolite mirari, promissiones istas de eximia illa exaltatione in Christo iam adimpletas esse; Est enim ille DEi Filius, de quo scriptum est, hodie te genui. Secundo et hæc argumentandi ratio reddi posset. Si quid DEus promisit, et id non adimpletur, culpa in eo esse debet, quem promissiones istæ respiciunt. At vero nulla in Messiam cadere potest culpa. Est enim ipse DEi Filius, ex essentia Patris ab aeterno genitus. Ergo quicquid de illius exaltatione et glorificatione promissum est, adimpleri debuit.

XIV

Quodsi autem Christus iuxta prædictiones Prophetarum ex hac potissimum causa exaltari debuit, quia est DEi Filius, ex eadem causa quoque necessum erat, ut a mortuis resurgeret. Nam resurrectione ista status exaltationis inchoabatur. Et præter hæc Christus ut verus et unigenitus DEi Filius agnoscí, coli, et adorari hatid poslet, nisi a mortuis resurrexisset. Multis quidem signis æternam hanc Messiae Divinitatem DEus demonstraverat. Vox de coelo audita est, quæ testabatur, hunc esse Filium eius dilectum. Matth. III, 17. Ipse Christus innumera propemodum miracula in conspectu populi edidit, quæ omnia eo tendebant, ut homines crederent, eum esse DEi Filium. Io. XX, 31. Sed nihil evidenter, nihil certius veram eius divinitatem demonstrare poterat, quam resurrectione a mortuis. Quare etiam Christus, cum Iudæi signum peterent, quo de divina eius missione convincerentur, eos ad exemplum Ionæ reiicit, quo edoceri poterant, Christum in cruce interfectum elapsos triduo rursus e sepulchro egressurum esse. Matth. XII, 39. 40. Et Paulus testatur, resurrectione Christi demonstratum esse, quod sit Dei Filius. Rom. I, 4. Quæ omnia si recte consideramus, dubium non est, quin resurrectione Christi ex æterna Filii generatione demonstrari possit.

Hæc sunt, *Cives charissimi*, quibus animos vestros ad piam resurrectionis Christi recordationem preparare voluimus. Adeſt enim tempus, quo Praecones verbi Evangelium illud omni solatio plenum nobis annunciant, Christum in cruce interfectum, devicto Satana, fractum que inferorum portis, ad æternam et immortalem vitam resurrexisse. Quæ quidem prædicatio cum coelum et terram olim miraculose moverit, gentesque per orbem

bem terrarum dispersas excitaverit, ut Christum quærent, et ad regnum eius accurrerent; utinam et corda vestra sanctis his diebus adeo moveret, ut à morte spirituali, quam et ipsam Christus morte sua sustulit, ad vitam, quæ ex Deo est, resurgeretis! Hoc namque illud est officium, cui ut ab omnibus Christianis satisfiat, Apostolus præcipue resurrectionis Christi commemoratione hortatur. *Sepulti estis, inquit, una cum Christo in mortem eius, ut quemadmodum Christus èx mortuis resuscitatus est per gloriam Patris, ita et vos in novitate vitiæ ambuletis.* Rom. VI. 4. Mortuus est homo naturalis in prævaricationibus, sed ita mortuus, ut vitam recuperandi potentia passiva non careat. Nam et ipse Lazarus, qui est imago hominis spiritualiter mortui, nunquam resuscitatus esset, si instar lapidis vitæ non fuisset capax. Ast virtus ista, qua resurgendum, qua vivendum est, omnino deficit. Atque hanc omnipotens Dei Spiritus è coelo in cordibus nostris exercere vult, nisi ipsius gratiæ malitiose resistamus. Eadem enim virtus, qua Christus excitatus est ex mortuis, in nobis quoque efficax est, qui per gratiam eius credimus. Eph. I. 19. 20. Ut autem hæc virtus per verbum prædicatum et auditum intellectum illuminat, corda movet, et omnes animæ facultates sanctificat, ita verbum illud vos diligenter audire et pie meditari oportet. In primis magna vis ineſt verbo, quo prædicatur Christus à morte resuscitatus. Quod si quis animo discendi cupidus, simplici, et integro capit, fieri haud potest, quin universam doctrinam coelestem de Christo Redemptore amplectatur, illi vera fide adhæreat, eius vestigia premat, se ipsum abneget, omnemque Evangelii dulcedinem gustet. Ecquid enim hæc sibi volunt verba Apostoli:

XVI

stoli: *Traditus est propter peccata nostra, et resuscitatus propter iustitiam nostram?* Rom. IV, 25. Scilicet quemadmodum morte sua transgressiones nostras expiavit, ita resuscitatus est, ut in eum credere, et hac fide iustificari non minus quam sanctificari possimus. Agite ergo, o Nostris! et cavete, ne Christus pro vobis frustra sit passus et resuscitatus. Surgite cum illo nunc ad vitam spiritualem, ut et cum illo ad aeternam vitam aliquando surgere possitis. P. P. in Academia Iulia Carolina. D. XIII. April. A. R. S.

CIOCCCLIV.

AB: 153990

5b.

VDA 8

R

B.I.G.

Farbkarte #13

DE
RECTIONE CHRISTI
DEMONSTRATA
EX
NERATIONE FILII
ACT. XIII, 32. 33.
PROGRAMMA
TO PASCHATOS
R. S. CICICCCLIV.
P. P.

HELMSTADII
ERIS SCHNORRIANIS